

2014 Španělsko (pátek 4.7. dopoledne – neděle 13.7. odpoledne)

Cesta do Španělska: Pátek dopoledne odjezd z Prahy-Stodůlek poschodovým autobusem (seděli jsme nahoře; autobus vezl i některé účastníky jiných akcí) přes Plzeň a Rozvadov, dále kolem Heilbronn, Mylhúz, Lyonu, Nimes, Girony do katalánského přímořského letoviska Malgratu, kam jsme přijeli v sobotu ráno, kolem poledne jsme se sešli z průvodcem Jiřím Pichlem, odpoledne měli volno, večer dobře povečeřeli u švédských stolů, přenocovali a v neděli ráno začal vlastní program zájezdu. Trasa Praha – Malgrat je cca 1600 km dlouhá.

Vlastní program zájezdu s průvodcem

Ne 6.7. *Malgrat – Poblet – Lleída – Zaragoza – Alcalá de Henares – Fuenlabrada*

Po 7.7. *Fuenlabrada – Madrid – Fuenlabrada*

Út 8.7. *Fuenlabrada – El Escorial – Segovia – Ávila*

St 9.7. *Ávila – Aranjuez – Toledo*

Čt 10.7. *Toledo – Cuenca – Teruel*

Pá 11.7. *Teruel – Sagunto – Barcelona – Malgrat*

Po Španělsku (během vlastního programu, tedy bez cest mezi hranicemi a Malgratem) jsme najeli rozhodně přes 1600 km, možná i 1700 km.

Cesta zpět: Odjezd z Malgratu v sobotu 12.7. v pozdním odpoledni autobusem, jímž jsme jezdili po Španělsku, ale v mírně rozšířeném počtu, nicméně stále byla volná místa, jen s nutnými zdravotními přestávkami přímo do Plzně a Prahy.

Španělsko se dělí na 17 autonomních společenství (comunidades autónomas); z měst v popisu trasy jsou Malgrat, Poblet a Lleída v Katalánsku, Zaragoza (hlavní město) a Teruel v Aragonii, Alcalá de Henares, Fuenlabrada, Madrid, El Escorial a Aranjuez patří do Madridského autonomního společenství, Segovia a Ávila patří do Kastilie a Leónu (hlavní město je Valladolid), Toledo (hlavní město) a Cuenca do Kastilie – La Manči (Castilia-La Mancha) a konečně Sagunto leží v autonomním společenství Valencia, které má dokonce svůj jazyk – valencištinu, což je v podstatě nářečí katalánštiny a proniká i do Teruelu (valencijsky Terol)

Španělsko bylo pro nás velkým, byť s problémy dosažitelným lákadlem. Chystali jsme se tam s celou rodinou už roku 1993, avšak neodjeli jsme tam. V ulici Na Poříčí mě porazil zrcátkem autobus, měl jsem otřes mozku a různá "bolení těla", a přestože se můj stav zlepšil, netroufli jsme si jet tak daleko a místo Španělska jsme jeli "jen" do severní Itálie, přičemž jsme částečně použili volné jízdenky, které jsem pro cestu do Španělska měl. Časem se na Iberský poloostrov vydaly Petrunka a Radunka s Kájou Matějkou; jejich zkušenostmi vybaveni jsme se pak v roce 30. výročí naší svatby (2001) na kýžený jihozápadní konec Evropy vydali. Když jsme odjížděli, bolela mě záda natolik, že nám se zavazadly na nádraží pomohla Radunka. Nošení batohu jako prostředek proti bolení zad se i tentokrát osvědčilo a Španělsko i Portugalsko jsme navštívili. Iberský poloostrov jsme "proti směru hodinových ručiček objeli, viděli jsme

moc zajímavého, ale střední Španělsko (Madrid, Toledo, El Escorial, Ávila, Segovia, Cuenca) nám zůstaly neznámými. A tak, když už jsme vstoupili do "doby zájezdové" a překonali představu, že cíl zájezdu by neměl být příliš jižně, Španělsko se přirozeně stalo opět předmětem našeho zájmu. Šlo nám především o zmíněná místa uprostřed Španělska. Podařilo se nám najít vhodný zájezd, shodou okolností zrovna v roce 40. výročí naší svatby, nicméně jsem opět utrpěl úraz – tentokrát pohmoždění levého kolena, takže jsme nemohli odjet. Většinu ceny zaplaceného zájezdu nám pojišťovna vrátila, v dalších dvou letech jsme cíle zájezdu přizpůsobili mému ještě ne úplně zdravému a zrehabilitovanému kolenu a spolu se Slugovými si vybrali kratší, méně náročné zájezdy a v roce 2014 jsme konečně do Španělska vyrazili. Zájezd byl pro nás poněkud nezvykle organizován, doprava do katalánského Malgratu a potom z něj domů tvořily samostatné části, které jsme absolvovali v poněkud jiných sestavách než vlastní zájezd; nejel s námi průvodce, zato však s námi jeli i někteří účastníci pobytových zájezdů na katalánské pobřeží.

Při organizaci těchto zájezdů je sobota zřejmě odpočinkový den. V sobotu ráno jsme do Malgratu přijeli, další sobotu na sklonku odpoledne odtud odjeli. Naším útočištěm byl hotel Reymar na hranicích se Sv. Zuzanou (Santa Susanna). Samo městečko **Malgrat** není nezajímavé, ale je nevelké a kvůli hospodaření se silami jsme se na blízké kopce nevydali, a tak jsme jen chodili vyhřátým městem, zašli na kávu, podívali se na nádraží (je tam lokální elektrifikovaná přímořská železnice), prošli se po pláži, navštívili některé obchody, druhou sobotu před odjezdem zašli do sousední Svaté Zuzany do supermarketu pro láhev vína, a také jsme užívali příjemné posezení v hotelovém interiéru i exteriéru, který nabízel i pěkný, čistý bazén.

Autobus, jímž jsme jeli do Malgratu

U hotelu Reymar

Po příjezdu v sobotu v poledne jsme se v hotelu Reymar sešli s průvodcem Jiřím Pichlem, ubytovali se, dostali od něho instrukce, jak k rannímu odjezdu, tak – především – k večeři a snídani, k nimž patřil bohatý švédský stůl.

V malgratském hotelu Reymar se nám bydlilo dobře, avšak byli jsme natěšení na poznávání krás a kulturních památek Španělska, a tak jsme rádi v neděli ráno vyjeli

kolem Barcelony do cisterciáckého kláštera **Poblet**, který sice není tak známý jako Montserrat, nicméně je kulturně historicky cenný a bohatý; lze se v něm setkat i s ruinami, ale jako celek je funkční a lze se v něm setkat i se zajímavou florou. Po prohlídce Pobletu následoval dlouhý přejezd do Alcalá de Henares. Cesta vedla údolím Ebra; mezi Lleídou a Zaragozou jsme přijeli na západní polokouli a u Zaragozy jsme Ebro opustili a málo zalidněnou a málo zelenou krajinou jsme stoupali směrem ke španělské metropoli. Alcalá leží necelých 100 km před Madridem ve výšce téměř 600 m n.m.

Rozmanitost kláštera v Pobletu

Evi byla ve Španělsku "fascinovaná" vnější elektroinstalací; první dojem v Alcalá

Univerzitní město **Alcalá de Henares** jsme navštívili po téměř celodenní jízdě autobusem a návštěvě Pobletu, a tak jsme už únavu cítili. Alcalá se nám líbilo, příjemné bylo i posadit se na lavičku a rozhlížet. Dva nezapomenutelné dojmy odtud nesouvisejí s kulturně historickým významem města. Jedním z nich byl pohybující se zelený panáček (pomocí rozsvěcení a zhasínání částí tvaru) na přechodu, takže přímo vybízel k tomu přejít. Druhý zapůsobil především na Evinku. Když jsme vstupovali do EU, slýchali jsme, jak v důsledku toho se zpřísnují různé technické požadavky, mj. na elektroinstalace. Že v západních členských státech to neberou tak vážně, jak nám bylo vštěpováno, jsme poznali už v Portugalsku, kde jsme v hotelu měli přístupnou elektroinstalační krabici ve sprchovém koutě a na nočním stolku probíjející stolní lampičku, a v Irsku, kde byla na hotelu v Dublinu volná elektroinstalace. V Alcalá, a pak i na jiných místech ve Španělsku, jsme se dublinskou zkušeností setkali ještě v podstatně silnější míře.

Z Alcalá jsme zamířili k jihu, po východním okraji jsme objeli Madrid a v jeho předměstí či spíše satelitním městě **Fuenlabradě**¹ jsme měli zajištěný nocleh ve slušném, byť celkem nezajímavém hotelu se zcela nezajímavým okolím. O to více jsme se těšili na pondělní program, jímž byla prohlídka **Madridu**.

Zahájili jsme ji projíždkou městem, která vedla i do necentrálních částí, viděli jsme moderní zajímavě řešené výškové stavby, viděli jsme z autobusu i moderně elegantně řešené nádraží Atocha. Společný program mimo autobus jsme zahájili u Královského paláce. Uvítal nás monumentální Cervantesův pomník, absolvovali jsme základní prohlídku paláce a potom výstavu rytířských brnění, mezi nimiž byla i brnění dětská, a byla velice bohatě a jemně zdobená. Měli jsme čas podívat se na okolí paláce a pak jsme vyrazili na společnou procházku městem. Došli jsme na rozlehlé čtvercové náměstí Plaza Mayor, na které – podobně jako na stejnojmenné náměstí v Salamance – nevede žádná výrazná ulice; přístup na ně je pasážemi, je to spíše jakési nádvoří. Pražák si vzpomene na Platýz čili Náměstí umění, jenže Plaza Mayor je ohromné. Další naše cesta vedla přes tržnici k centrálnímu madridskému bodu, na náměstí Puerta del Sol, kde sice už žádná brána není, ale je to jednak nejčastější místo různých srazů, jednak bod, k němuž se vztahují údaje o silniční vzdálenosti do Madridu. Pro nás Puerta del Sol nebylo místo srazu, nýbrž místo rozchodu s tím, že sraz jsme měli blízko slavné galerie Prado. Doba byla volena tak, aby umožnila prohlídku Prada i těm účastníkům zájezdu, kteří chtěli využít volného (či výrazně zlevněného) vstupu snad po 17. hodině. Pro nás návštěva Prada byla natolik důležitá, že jsme na 17. hodinu nečekali, a dobře jsme udělali: utekli jsme horku, Evinka na kartu ITIC dostala velkou, snad 90% slevu, a pak v 17 hodin galerie dost nepříjemně ožila. Prohlídku Prada nám zpříjemnilo i občerstvení kávou.

Cervantesův pomník u Královského paláce

Plaza Mayor

¹ Fuenlabrada má po roce 2010 téměř 200 tisíc obyvatel. Zažila neobyčejně rychlý růst, roku 1970 měla asi 7 tisíc obyvatel, o 5 let později necelých 20 tisíc, roku 1980 to bylo asi 65 tisíc. Fuenlabrada i Madrid leží v nadmořské výšce mezi 650 a 700 m.

Na večeri a nocleh jsme se vrátili do hotelu ve Fuenlabradě a v úterý ráno jsme vyrazili na severozápad k druhému španělskému královskému sídlu, do **El Escorialu**. Nejdůležitějším a nejvýraznějším objektem v tomto asi 18tisícovém městě je královský palác, avšak je to žijící a funkční město. V "podzámčí" jsme se před odjezdem jen rozhlédli, byli jsme tam proto, abychom si prohlédli palác i s přilehlými zahradami. Pro centrální Španělsko jsou charakteristické velké nadmořské výšky; zde jsme byli asi 1030 m n.m. Při prohlídce paláce nás zaujala knihovna, kde byly knihy uloženy hřbety dozadu, čímž se údajně řešily problémy s vlhkostí vzduchu. Aby knihovna byla k něčemu, musela být speciálně řešena evidence knih, když nebyly dostupné nápisy na hřbetech. Viděli jsme řadu svědectví o zbožnosti španělských králů, např. stavební úpravu umožňující nemocnému králi sledovat mši. Úplně neuvěřitelné bylo, jak jeden nemocný král se nechal odnést do El Escorialu – výkon to byl nejen pro nosiče, ale i pro nemocného panovníka.

El Escorial - město

El Escorial - královský palác

Zvláštním svědectvím o španělské katolické zbožnosti byla návštěva krypty, která zabrala snad 30 % doby prohlídky zájmu, možná i více. Umístování rakví panovníků se tak jevilo jako záležitost nad jiné důležitá. Aspoň pro našeho tamního průvodce byla. Problémem byl panovník zesnulý za Frankovy diktatury, a tedy ve skutečnosti nekralující. V hlavní kryptě zbývalo snad jedno místo. Pro koho bude? Řešení si už nepamatuji, ale šlo o záležitost nesmírně závažnou. – Prostor pro zesulé, tedy pro ukládání rakví, byl členěný, bylo tam i "oddělení" pro dětské rakve. – Čas strávený v kryptě jsme svým způsobem vnímali jako tak trochu ztracený, prohlížet někde obrazy by bylo bývalo zajímavější, nicméně jsme v podzemním chládku mohli poněkud nahlédnout do španělského způsobu myšlení, který v této oblasti na hranici života a smrti je o hodně jiný než náš. A tak to stálo za to.

Rádi jsme se podívali na zahrady u paláce. Potěšení z pohledu na ně a na nedaleké hory kazilo úmorné horko. A tak jsme rádi nasedli do klimatizovaného autobusu a jeli na další zajímavé zastavení, do nedaleké **Segovie**, více než padesátitisícového města ležícího asi 1000 m n.m. a proslulého především starověkým akvaduktem.

Už v 1. století tu vybudovali vodovod o celkové délce téměř 15 km, pomocí něhož přiváděli ze vzdálené řeky Frío do města životodárnou tekutinu. Toto dokonalé inženýrské dílo, které ještě donedávna sloužilo svému účelu, vede z velké části pod zemí a až těsně před městem vystupuje na povrch, aby se posléze změnilo v onu impozantní konstrukci z velkých žulových kvádrů klenoucí se ve dvou patrech v délce 730 metrů vysoko nad náměstím Azoguejo. Je tvořena 166 oblouky, které spočívají na sto dvaceti pilířích, v nejvyšším bodě dosahuje 28,1 metru a při její stavbě nebylo použito ani trochu malty. Teprve při poslední rekonstrukci před pár lety, kterou si vynutil silný provoz v této části města a která už byla naštěstí omezena, byly některé z nich zpevněny hřeby. (Lidé a země 2020).

I když akvadukt je beze sporu největší segovijskou atrakcí, jsou tam i další velice zajímavé objekty, především katedrála a královská pevnost Alcázar na severním kraji města, od něž je pohled do pusté, vyprahlé, smutně vypadající krajiny. Prohlídku Segovie jsme zahájili společnou návštěvou uzenářství, kde nám průvodce zařídil ochutnávku místní speciální šunky, zpracované jako gyros. Společně jsme pak šli vzhůru ke katedrále a pak pokračovali na jakousi výspu historického města, jíž dominuje Alcázar.

Segovia, akvadukt

Segovia, akvadukt z akvaduktu

Segovia, Alcázar

Segovia, Katedrála

Cestu zpět jsme už absolvovali individuálně a viděli jsme při ní mnoho

zajímavého, největším zážitkem byl úsek cesty po akvaduktu.

Z prohřáté osluněné Segovie jsme už v podvečer dojeli k **Ávile**, mající rovněž něco přes 50 tisíc obyvatel. Zastavili jsme na vyhlídkovém místě, odkud jsme jako na dlani měli hradbami obehnanou Ávilu – bylo to úžasné.

Ávila

Na severozápadním okraji Ávily jsme se v hotelu ubytovali, povečeřeli (Evince nebylo dobře, a tak si večeri neužila) a pak jsme se vydali na procházku nějak kolem centra až na východní okraj k nádraží, odtud jsme se přiblížili k centru (avšak mezi moderní zástavbou) a hospodařice silami jsme se vrátili do hotelu. Pro mne bylo důležité vidět nádraží (níže na obrázku), a tak jsem se ani nermoutil tím, že celá večerní procházka proběhla mimo staré hrazené město (moderní Ávila je východně od něj); trpělivě jsme s Evinkou vyčkali na středeční dopoledne, kdy jsme si mohli toto krásné hrazené město ležící 1130 m n.m. projít a prohlédnout. Viděli jsme řadu památek včetně kláštera, kde žila sv. Tereza (1515-1582), nejmohutnější dojem na nás ovšem udělaly hradby.

Hradby, postavené mezi 11. a 14. stoletím, jsou skutečně pro Ávilu charakteristické, jde o nejlépe zachované hradby ve Španělsku, jsou dlouhé 2,5 km a ohraničují plochu 31 ha, mají 2500 cimbuří, výšku průměrně 12 m a tloušťku 3 m, je v nich 9 bran a 88 hranolových nebo půlkruhových věží. Je to největší úplně osvětlovaná památka na světě.

Aranjuez, královský palác

Naší další zastávkou bylo třetí královské sídlo – město **Aranjuez** (cca 500 m n.m.m, mezi 50 a 60 tis. obyv.; všechna

tři královská sídla leží v Madridském autonomním společenství). Po bohatém programu v Ávile jsme do horkého poledního Aranjuezu přijeli unaveni, a tak za sebe se nestydím konstatovat, že nejpříjemnějším zážitkem odtud bylo posezení v podloubí u kávy. Na severní straně královského paláce je park, do značné míry rozkládající se na ostrově na řece Tajo, ale u jižního průčelí je ohromná písčité plocha silně kumulující teplo. Nezávidím španělským králům toto sídlo.

Z Aranjuezu jsme jeli zpět na západ do **Toleda**. Podobně jako u Ávily jsme nejdříve zastavili na několika místech na levém břehu Taja, odkud jsme měli nádherný pohled na město, ležící na pravém břehu vysoko nad tuto nejdelší španělskou řeku a obtékané jí postupně z východu, jihu a západu. Jedna ze zastávek byla ještě výše než město na druhém břehu.

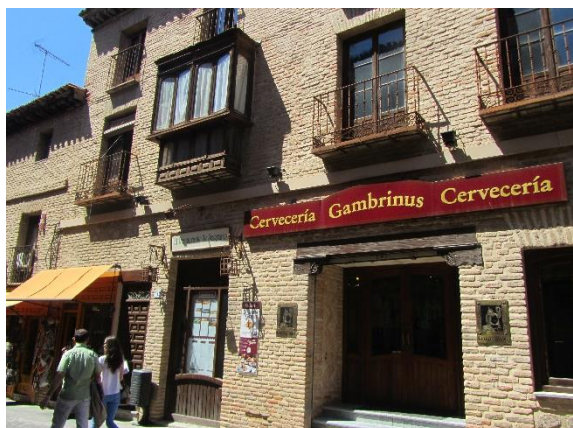
Tajo u Toleda

Pohled na Toledo přes Tajo

Když jsme se pohledu nabažili, zavezl nás autobus k městské bráně na severu a měli jsme možnost si toto bývalé hlavní město slavného španělského království

prohlédnout. Poměrně brzy jsme se od hlavní skupiny oddělili, neboť pro Evinku bylo hlavním lákadlem El Grekovo muzeum. Vystavené obrazy byly určitým zklamáním, zato celková dispozice muzea vytvořeného snad několika spojenými domy, umožňující vycházet ven a užívat si zajímavé výhledy, stála za to. Bylo to za cenu zřeknutí se programu s průvodcem, avšak Toledo je natolik zajímavé, že procházení jím představovalo bohatý program. Bylo nám líto, že ke katedrále jsme přišli, když již byla zavřená (myslím, že zavírala v 18 hodin).

Vánek domova v Toledu (pivnice Gambrinus)

V podzemí El Grekova muzea

Na rozdíl od Ávily jsme v Toledu měli skvěle situované ubytování v příjemném hotelu Maria Cristina s "nóbl" prostředím pro večeři i snídani. Hotel byl jen asi 0,5 km severně od brány v městském opevnění. V jeho těsném sousedství od severu byla býčí aréna, na niž jsme se rádi podívali, ovšem jen zvenku, a mezi hotelem a hradbami byl areál kolegia Sv. Jana Křtitele – kostel s klášterem a nepřístupnou zahradou. Mně se nejbližší okolí hotelu tak líbilo, že jsem si je ještě před čtvrtěční snídaní prošel.

Býčí aréna v Toledu

Ve čtvrtek po snídani jsme zamířili opět směrem k Aranjuez, avšak dojeli jsme až do dalšího úžasného města – do **Cuenky**. Vnímání krásy a historické hodnoty starého města je zde, podobně jako jsme to viděli v Ávile, v Segovii či při první návštěvě Španělska v Salamance umocněno tím, že novější části tu starou neobklopují, ale jsou

k ní přistavěny jen z "jedné strany", řekněme z 60° až 180°, zatímco zbytek obvodu historického města je obklopen nezastavěnou přírodní krajinou, která může být dost "drsná" či divoká, jak jsme to viděli u Segovie a jak je tomu i u Cuenky. Novější částí Cuenky jsme projeli a zastavili na okraji té historické, tu jsme měli nad sebou vlevo, zatímco vpravo byla hluboká rokle.

Pro Cuenku nejcharakterističtější – a i nejobdivuhodnější – jsou "zavěšené domy" (casas colgadas). A obdiv k nim ještě umocní údaj o jejich stáří – jsou ze 14. století. Jejich originalita vynikne při pohledu zvnějšku historického města, a tak obdiv jim patřil na začátek a na konec prohlídky města.

Historická Cuenca nabízí hodně zajímavého k vidění, ale zavěšené domy suverénně vedou. K prohlídce města patřila návštěva katedrály, procházka po náměstí (tam byla Evi opět fascinována volně umístěnou elektroinstalací na domech) uzavřeném na

dolním konci branou a na ni navazující cesta vzhůru několik set metrů za druhý konec náměstí, odkud jsme měli krásnou vyhlídku na bezprostřední okolí města. Ve městě jsme navštívili obchod se suvenýry, myslím, že jsme tam koupili vnoučatům nějaké píšťalky, ovšem základním sortimentem byly upomínkové talíře.

Katedrála v Cuenca

Brána na dolním konci náměstí

Z procházky na horní konec města

Suvenýry

Blízké okolí

Most přes hluboké údolí pod historickou Cuenkou

Cuenca je nezapomenutelná. A nedá mi to, abych ji nepřipomněl pomocí obrázků trochu více než jiná místa. V brzkém čtvrtčním odpoledni jsme se museli Cuenkou rozloučit, od historického města jsme opět projeli její novější částí a zamířili do necelých 100 km vzdáleného **Teruelu**, kde hlavním bodem programu (kromě noclehu s večeří a snídaní) měla být návštěva katedrály. Jenže...

Teruel se připravoval na jakýsi *slavnostní běh býků městem*, který byl plánovaný na neděli. A tak ve čtvrtek večer jsme už v centru viděli zeleň obehnanou provizorním oplocením. A mnozí se na tuto slávu museli vnitřně připravit a náležitě soustředit. Jinak si neumím představit, proč kvůli nedělnímu pohybu samců tura domácího musela ve čtvrtek být katedrála zcela uzavřená pro návštěvníky. Při tom ovšem uvnitř se žádné přípravy nekonaly. Zřejmě dobrá záminka nic nedělat. Získali jsme představu, že v Katalánsku mají lidé přece jen lepší postoj k pracovní činnosti a povinnostem a začínali jsme chápat, že se Katalánsko chce od Španělska oddělit. Jediný interiér, který jsme si mohli pořádně prohlédnout, byl chrám sv. Petra, kde jsme byli i na věži, viděli jsme zvony a hlavně Teruel z výšky, některé stavby při tom hodně zblízka.

K chrámu sv. Petra se pojí příběh, který je jakousi španělskou obdobou Shakespearových Romea a Julie, méně romantickou, zřejmě inspirovanou skutečným příběhem: Na počátku třináctého století žili ve městě Teruelu Juan Diego de Marcilla a Isabela de Segura, jejichž počáteční přátelství brzy přerostlo v lásku. Isabelina rodina však Diega, který neměl žádný majetek, odmítla jako ženicha své dcery. Diego proto požádal o lhůtu pět let, aby mohl získat bohatství. Odešel do války a po celou o něm nepřicházely žádné zprávy. Na konci lhůty (podle pozdější tradice v roce 1217) Isabela ustoupí naléhání otce a svolí ke svatbě s bratrem pána z Albarracínu. V den svatby se vrací do Teruelu Diego a přichází za Isabelou požádat ji o poslední polibek, to však již vdaná Isabela odmítá a Diego zlomený žalem umírá. Pohřeb se koná v kostele Svatého Petra, k rakvi přistoupí smutečně oděná Isabela a chce dát mrtvému polibek, který mu odepřela zaživa. Isabela Diega políbí a sama na místě zemře. V roce 1555 byly nalezeny mumie obou milenců a podle pozdějšího svědectví notáře Yagüe de Salas i starý dokument s popisem jejich příběhu. Oba milenci dodnes odpočívají vedle sebe v kostele Svatého Petra v Teruelu. [https://cs.wikipedia.org/wiki/Milenci_z_Teruelu].

Hrob Diega a Isabely

Ve věži u sv. Petra

Pro Teruel je charakteristický *mudéjarský styl*, promítající se do různých stavebních slohů zaváděním prvků arabské architektury, k němuž patří i poměrně časté užívání

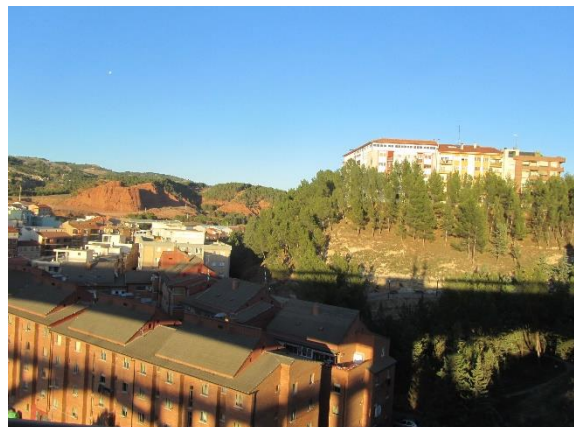
malovaných a leštěných dlaždic (azulejos). Vzpomínka na rozčarování zavřenou katedrálou způsobila, že jsem přeskočil začátek prohlídky Teruelu. Ten k mé radosti byl nádraží nedaleko místa, od něž vede do centra města široké schodiště. Vpravo od centra bylo poměrně hluboké údolí, na jehož dně jsme byli a odtud mohli nad sebou vidět dva mohutné mosty.

Procházka Teruelem, z větší části individuální, byla zajímavá a příjemná. Sešli jsme se zas u nádraží, kde na nás čekal autobus a vezl nás poměrně dlouho dobu do hotelu, kde jsme se ubytovali a dostali pokyny, kam máme jít na večeři. Pohled z hotelového okna korespondoval s představou, že jsme kdesi daleko za městem, jenže když jsme podle pokynů vyrazili na večeři, zanedlouho jsme došli k pěšímu i silničnímu mostu, které jsme po příjezdu viděli zdola a kousek směrem k širokému městskému schodišti byla restaurace, v níž byla pro nás přichystána večeře. Mezi restaurací a hotelem byla býčí aréna, v níž se cosi konalo. Večer jsme se ještě prošli ozdobeným a ochrannými provizorními protibýčími ploty vybaveným městem.

Věž v mudéjarském stylu

Pohled z okna hotelového pokoje

Býčí arána v Teruelu

Večerní slavnostní Teruel

V pátek ráno jsme pak vyrazili do Barcelony. Překvapilo mě, že jsme vyjeli k jihovýchodu. Bylo to výhodné z hlediska úrovně silnic. A tak cestou do Katalánska jsme se na chvíli dostali jižně od 40. rovnoběžky, kdy jsme se přiblížili k *Saguntu* u Valencie; odtud jsme pokračovali už na severovýchod až do Barcelony. Podobně jako mezi Zaragozou a Alcalá jsme i tady projížděli až mrtvou krajinou. Různě zbarvené holé kopce skýtala sice zajímavý pohled, ale nějaký pozitivněji znějící přívlastek jí dát nelze.

V **Barceloně** jsme měli první zastávku u stále nedostavěné baziliky **Sagrada Familia**, jejíž stavba byla započata roku 1882, která je životním dílem **Antoni Gaudího** (1852 Reus – 1926 Barcelona). Měli jsme u katedrály na chvíli rozchod, který jsme využili, abychom se potěšili pohledy na exteriér; navštívit interiér by znamenalo čekání ve frontě přesahující časové možnosti zájezdu. Vzpomínali jsme na svou první návštěvu Barcelony, kdy podívat se dovnitř této katalánské dominanty nebyl problém. Stavba je to úžasná, avšak myslím, že Gaudí by dnes radost neměl. Jemu šlo o to postavit kostel sloužící je ztišení, k modlitbě, a nikoli magnet pro turisty. A chtěl, aby nejbližší okolí nebylo komerčně využíváno a zastavěno. Parčík s jezírkem u baziliky je, ale mnohem menší, než si Gaudí představoval. Gaudí byl hluboce věřící katolík. Během zájezdu, především v El Escorialu, jsme si uvědomili, že španělská katolická víra se s ekonomickým myšlením nepotkává.

Sagrada Familia

Park u baziliky S.F.

Rambla v okolí S.F.

Další Gaudího díla jsme viděli v rámci autobusové projížďky městem. A kromě nich jsme se podívali na býčí arénu, již nepoužívanou – v Katalánsku jsou býčí zápasy zakázány a zastavili jsme u architektonicky bohatého areálu na úpatí hory **Montjuic** (výstavní pavilóny, Palác národů a další paláce). Pak nás autobus zavezl na vrchol této městské hory s olympijským stadionem a dalšími sportovišti. Tam nás autobus opustil a my jsme společně absolvovali parkovou procházku s úžasnými výhledy na přístav i město. Sešli jsme až k moři na jižním konci *Starého Města* (Casc Antic, doslova *antická helma*) u *Kolumbova pomníku* (Monument a Colom), který má tvar vysokého nápadného sloupu a byl vhodným místem k večerním srazu. Nedaleko ve výšce jezdila kabinová lanovka, která spojuje úbočí Montjuiku s lázněmi na úzkém pruhu pevniny za doky. Volné chvíle jsme věnovali procházce Starým Městem, nepoměrně lidnatějším, než jaké jsme je poznali roku 2001. Do jaké míry tato změna je na vrub uplynulých 13 let a do jaké míry jinou denní dobou, tehdy jsme procházeli Starým Městem dopoledne, teď podvečer. Katedrálu jsme si prohlédli z různých stran a na jedné její straně nás zaujala mládež vyrábějící ohromné bubliny. Tehdy jsme to neznali, od té doby však něco podobného bylo vidět na různých místech, snad i v Čechách. Na jedné ramble² jsme v restaurační zahrádce poseděli u kávy a mou spokojenost s návštěvou katalánské metropole dovršila koupě **katalánského překladu Nového Zákona**, spojená s krátkou prohlídkou knihkupectví.

← Cestou z Montjuiku a pohledy odtud →

Katedrála

Bubliny u katedrály

² Rambla je v Barceloně používané označení širokého bulváru s alejí

Podle plánu jsme od Kolumbova pomníku odjeli a přes *Badalonu* (přes 200 tisíc obyvatel) odjeli do **Malgratu**, kde jsme ukončili vlastní zájezd, čekala nás výborná večeře a pak i snídaně se švédským stolem a volný program v Malgratu do sobotního odpoledne. Badalona na cestě mne zaujala, protože jsme žádný městský prostor neopustili. Chvilí jsme jeli po městské ulici s vysokými domy po obou stranách, vlevo patřily do Barcelony, vpravo do Badalony. Uvědomil jsem si, že podobně je tomu s Hospitaletem de Llobregat, mně známým z jízdního řádu. To není nějaká nemocnička (Hospitalet), nýbrž město těsně spojené s Barcelonou. Kdyby byla v Katalánsku urbanistická politika jako u nás, tak asi nejen Badalona a Hospitalet, ale i Sabalell, Terrasa a Mataró³ by byly městskými částmi města Barcelony.

Při procházení městy si rád všímám, v jakých jazycích se tam vyskytují různé nápisy. V Barceloně to byla často katalánština bez španělštiny. Hrůzu nám ovšem naháněla velká frekvence nápisů ruských. Spojili jsme si tuto skutečnost s informací od průvodce, jak Rusové jako investici kupují ve Španělsku byty a tím velkou měrou přispívají k růstu inflace a nezaměstnanosti. Ve Španělsku jsme byli krátce po anexi Krymu Ruskem. Škoda, že západ nevyužil chování Rusů ve Španělsku k větší opatrnosti před tímto k expanzi inklinujícím státním monstrem.

Nechci však končit vzpomínání na tento bohatý zájezd bolestí současné politiky. Program byl bohatý. Jsem vděčný za hlubší pohled do španělského katolictví, získaný především v El Escorialu. Jako český evangelík jsem znal jeho negativní stránky, spojené s inkvizicí a nepřímo i s českou protireformací. Uvědomili jsme si, že pro mnohé krále byla víra neobyčejně důležitá a tvořila hlavní kritérium životního rozhodování. Myslím však, že v této víře chyběla evangelijní radost a jistota Boží lásky.

Byli jsme v oblasti Montserratu a nenavštívili jsme jej. V Barceloně jsme nebyli v parku Güell s Gaudího skulpturami. Některá příliš atraktivní místa je třeba oželeť. Jejich návštěva by ležela mimo časové možnosti zájezdu. Myslím, že na týdenní zájezd jsme si dojmů přivezli opravdu hodně. A ty dva odpočinkové dny v Malgratu nám daly nahlédnout, jak mohou vypadat pobytové zájezdy. Na ně by se nám jezdit nechtělo.

13.07.2022

³ To je strašný název města – znamená "zabije" (katalánsky i španělsky). Napadá mne, že by mohli utvořit družbu s hanáckými Vrahovicemi.